

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Dr. Ariëns Daltonschool
Adres	Rutgerinkdijk 3
Postcode en plaats	7161 EW Neede
E-mailadres school	directie@ariensneede.nl
Directeur	Melanie Lassche
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	4
Aantal leerlingen	92
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	
Aantal leraren	7 + 2 vakdocenten (1 muziek, 1 bewegingsonderwijs)
In bezit van Daltoncertificaat	6
Bezig met Daltoncursus	1 (start februari 2016)
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Inspectie komt na de visitatie in 2016
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	08 - 03 - 2016
Soort visitatie	☐ 1 ^e licentiaanvraag
	☐ 2 ^e licentiaanvraag
	☒ licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

In de weektaak moet ruimte ingeruimd worden voor plannen vanaf de kleutergroepen. Als dit gedaan is, moet men ook toezien dat het plannen gedaan wordt. Maak de planning van de groepsleerkracht zichtbaar en inzichtelijk voor de kinderen.

evaluatie school

De afgelopen jaren is er veel energie in de weektaken gestoken. Deze weektaken hebben een behoorlijke update gekregen. Hieronder beschrijven wij hoe we het plannen d.m.v. een weektaak op onze school vormgeven.

De kleutergroepen werken, anders dan de andere groepen, met een taakbrief. *(Daar waar in dit document 'weektaak' staat, bedoelen we voor groep 1 en 2 'taakbrief')*. Op de taakbrief geven de kinderen van groep 1 en 2 elke dag met de dagkleur aan welke taak ze die dag gaan doen in de werktijd. Een taakbrief beslaat 2 weken. Elke taakbrief heeft 2 of 3 verplichte opdrachten en 9 verschillende keuzetaken. Om de kinderen te leren plannen en hen daar zelf verantwoordelijkheid voor te geven, kunnen ze zelf beslissen wanneer ze de verplichte opdrachten maken. Gaandeweg de week geeft de leerkracht aan hoeveel tijd de leerlingen nog hebben om de opdracht(en) af te krijgen. Is een verplichte opdracht klaar, dan komt er een sticker op de weektaak en op een overzichtslijst. Hiervoor zijn de kinderen zelf verantwoordelijk. De overzichtslijst hangt in de klas zodat de leerkracht kan zien wie de opdrachten klaar heeft. Kinderen die moeite hebben met het beginnen aan een taak, hebben vaker begeleiding nodig gedurende de taakperiode.

De groepen 3 t/m 8 werken met een weektaak. De weektaken worden opgegeven per vakgebied. In groep 3 plannen kinderen wekelijks 1 werkje op hun weektaak. Vanaf groep 4 worden wekelijks meerdere taken gepland. De taken die de kinderen plannen, worden meer en complexer naarmate de kinderen ouder worden. Bij de planning wordt gebruik gemaakt van de dagkleuren. In groep 3 t/m 8 maken de kinderen een weekplanning door het eerste hokje te kleuren met de kleur van de dag waarop zij het werk willen (af)maken. Het tweede hokje wordt gekleurd met de kleur van de dag waarop het werk daadwerkelijk af is.

In de reflectieruimte wordt van groep 4 t/m 8 elke les geëvalueerd en dit wordt regelmatig besproken met de kinderen.

De dagplanning van groep 1 en 2 hangt aan de muur. De dagplanning van groep 3 t/m 8 staat op het whiteboard.

Het weekrooster wordt voor de leerlingen groep 5 en 6 wekelijks inzichtelijk gemaakt op de weektaak zelf. De leerlingen van groep 7 en 8 hebben een voorbeeld van het weekrooster in hun weektaakmapje zitten. De leerlingen hebben zo een goed overzicht van de tijd die ze kunnen gebruiken voor hun taakwerk en keuzewerk.

bevindingen visitatieteam

We hebben de planning in elke groep op het bord waargenomen, de taakbrieven zijn conform de evaluatie. Leerlingen kennen de planmethodiek.

aanbeveling 2.

Ruim elke dag tijd in voor reflectie en beoordeling.

evaluatie school

We hebben de afgelopen jaren ervaren dat het reflecteren op leerprocessen en leerproducten sterk leerkrachtgebonden is. Daarmee bedoelen we dat als de leerkracht weinig initiatief neemt tot reflecteren, er ook weinig gereflecteerd wordt in de groep. Om deze reden is er in het schooljaar 2014/2015 een reflectieposter gemaakt om het consequent reflecteren op product en proces te bevorderen. Leerkrachten en leerlingen kunnen op deze poster reflectievragen vinden. De poster hangt in elke klas.

Elke klas heeft vanaf schooljaar 2015/2016 ook een reflectiebal. Op deze bal staan reflectievragen die, door de bal van leerling naar leerling te gooien, beantwoord kunnen worden na het afronden van een opdracht.

Door het implementeren van deze middelen, is het voor de leerkrachten gemakkelijker geworden om bewust vóór, tijdens of na een les met de kinderen te reflecteren. We zijn ons ervan bewust dat het stellen van deze reflectievragen bijdraagt aan een effectieve en efficiënte leerhouding.

Naast de bovenstaande mondelinge reflectie, reflecteren leerlingen ook op verschillende andere manieren. Een aantal voorbeelden daarvan zijn:

Van groep 1 t/m 6 beoordelen leerlingen hun werkweek door deze aan het eind op de weektaak te evalueren. Dit gebeurt in groep 1, 2 en 3 d.m.v. smileys en in groep 4 t/m 6 d.m.v. het beantwoorden van vragen.

De kinderen van groep 4 t/m 8 geven op hun weektaak d.m.v. een score aan of zij de leerdoelen behaald hebben.

De leerlingen van groep 1 t/m 8 kunnen dagelijks aangeven hoe ze zich voelen door een persoonlijke wasknijper op een smiley te zetten (Dit hoeft niet dagelijks te gebeuren).

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft de ontwikkeling van het reflecteren in alle groepen waargenomen, reflecteren is bekend bij de leerling/leerkracht zoals het beschreven is in de zelfevaluatie.

aanbeveling 3.

Hanteer het directe instructiemodel en noem vanaf heden het doel van de les.

evaluatie school

Ook ons schoolbestuur heeft deze aanbeveling 'ter harte genomen,' lijkt het wel. Het bestuur heeft in schooljaar 2011/2012 de Cadenza VHM vastgesteld. Dit is een vaardigheidsmeter die de instructievaardigheden van leerkrachten meet en die bij alle collega's wordt gebruikt. De directie observeert de leerkracht elk jaar aan de hand van deze vaardigheidsmeter om te kijken of de instructievaardigheden van de leerkracht aan de eisen voldoen. Wanneer dit niet het geval is, wordt er een ontwikkelingsplan opgesteld, waarna een hermeting volgt. Het doel is dat minimaal 80% van de leerkrachten hieraan voldoet. Wanneer een collega aan alle indicatoren voldoet krijgt degene een certificaat voor dat jaar.

Het benoemen van de lesdoelen is een van de 123 indicatoren en naar aanleiding van de bovenstaande aanbeveling, één van de speerpunten van onze school in schooljaar 2014/2015.

Om de leerkracht te ondersteunen bij het volgen van de lesfasen, is het model visueel gemaakt en hangt het in elke klas. Wij verwachten dat alle fasen aan bod komen in de instructielessen.

De lesdoelen worden in groep 3 t/m 8 niet alleen benoemd maar ook weergegeven op het bord en/ of op de weektaak. De doelen worden zo concreet mogelijk opgesteld. Bijv. 'ik kan alle sommen van de tafel van 8 uitrekenen' of 'ik kan woorden met -isch correct schrijven.'

bevindingen visitatieteam

In alle groepen wordt gewerkt met het IGDI-model. Doelen worden genoemd, leerling kent het doel van de les en kan hierop reflecteren.

aanbeveling 4.

Coöperatieve werkvormen zijn op papier goed beschreven. Gebruik ze nu ook in de dagelijkse situaties (bijv. bij instructie, correctie, toetsing etc.).

evaluatie school

Tijdens de cursus die de directie heeft gevolgd om het certificaat van de VHM te behalen, bleek dat er wel coöperatieve werkvormen worden gebruikt, maar dat de leerlingen het doel erachter niet kenden en dat ook de taakbewaking niet bekend was. Het afgelopen jaar is hierop ingezet.

Het beleid met betrekking tot samenwerken, samenwerkend leren en coöperatieve werkvormen is aangepast. Voor alle regelmatig gebruikte vormen van samenwerken (groep 1 t/m 3), samenwerkend leren en coöperatief leren (groep 4 t/m 8) is een werkkaart gemaakt die ingezet kan worden tijdens de lessen.

Op deze kaarten staat duidelijk beschreven hoe de werkvorm op onze school wordt ingezet en welke samenwerkingsvaardigheden kinderen moeten beheersen/ ontwikkelen om deze werkvormen goed toe te kunnen passen. Door de werkvormen op deze manier zowel visueel als concreet te maken, zorgen wij voor een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8. Naast de bovenstaande werkkaarten, zijn er ook taakkaarten ontwikkeld die kinderen (en leerkrachten) kunnen gebruiken om hun rol in het groepsproces vorm te geven.

bevindingen visitatieteam

De samenwerk-vormen zijn waargenomen, de onderleggers zijn zichtbaar in elke groep. De leerling kent de mogelijke rollen om samen werken tot een succes te maken.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

De ontwikkelingslijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan, volgens René Berends en Hans Wolthuis in Focus op Dalton, worden gezien als een proces van een meer docentgestuurde vorm van onderwijs naar een meer leerlinggestuurde vorm. Dit is terug te vinden in het onderwijs aan onze leerlingen, zoals we hieronder beschrijven.

Groep 1 en 2:

De leerlingen van groep 1 en 2 hebben de vrijheid om:

- zelf keuzes te maken met betrekking tot hun taken/ werkjes;
- zelf keuzes te maken met betrekking tot hun werkplek;
- zelf ideeën aan te brengen over hoe het (beter kan/) moet.

De leerlingen van groep 1 en 2 hebben de verantwoordelijkheid om:

- een aantal werkjes te plannen en deze op tijd af te hebben;
- andere kinderen (bv. het maatje) te helpen als ze dat kunnen;
- zich aan de gemaakte afspraken te houden.

De leerlingen van groep 1 en 2 leggen verantwoording af door:

- samen met juf of meneer (mondeling) te reflecteren op het leerproduct/ leerproces;
- te verwoorden waarom ze een keuze hebben gemaakt;
- het eigen gedrag te bespreken;
- op de weektaak te evalueren hoe de week is verlopen.

Groep 3 en 4, als groep 1 en 2 en daarbij:

De leerlingen van groep 3 en 4 hebben de vrijheid om:

- zelf werk na te kijken;
- zelf te kiezen wat te doen, als het verplichte werk af is;
- zelf te kiezen met wie ze werken (m.u.v. de maatjesopdrachten).

De leerlingen van groep 3 en 4 hebben de verantwoordelijkheid om:

- op vrijdag de weektaak mee naar huis te nemen en op maandag weer mee naar school;
- wekelijks huiswerk te maken voor spelling (en lezen).

De leerlingen van groep 3 en 4 leggen verantwoording af door:

- op de weektaak het werk te kleuren dat af is;

Groep 5 en 6, als groep 3 en 4 en daarbij:

De leerlingen van groep 5 en 6 hebben de vrijheid om:

- zelf aan te geven dat instructie niet nodig is;
- werk en taken onderling te verdelen bij groepsopdrachten.
- zelf te bepalen aan welk onderdeel van de weektaak ze gaan werken (m.u.v. verplichte instructiemomenten)

De leerlingen van groep 5 en 6 hebben de verantwoordelijkheid om:

- actie te ondernemen als er veel fouten zijn gemaakt;
- zelf om hulp (/instructie) te vragen indien dat nodig is;
- zelf inhoudelijke doelen voor de week te formuleren;
- thuis te leren voor zaakvakoetsen.

De leerlingen van groep 5 en 6 leggen verantwoording af door:

- na toetsen het leerproces te evalueren aan de hand van het toetsresultaat;

Groep 7 en 8, als groep 5 en 6 en daarbij:

De leerlingen van groep 7 en 8 hebben de vrijheid om:

- zelf te kiezen met wie ze samenwerken.

De leerlingen van groep 7 en 8 hebben de verantwoordelijkheid om:

- in de pauze, als juniorcoach een activiteit te begeleiden.

bevindingen visitatieteam

Er zijn verschillende manieren van verantwoordelijkheid van de leerling waargenomen, waaronder het junior-coachschap tijdens de pauzes.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Dagelijks ervaren wij, de leerkrachten, dat een kind het meeste leert als er een wil om te leren bestaat. Naast het willen leren, is het natuurlijk ook heel belangrijk om (nieuwe) dingen gewoon te *doen*.

Het behouden en uitbreiden van de leermotivatie van onze leerlingen ervaren wij als onze kerntaak. Wij zijn ervan overtuigd dat elk kind uniek is en dat ook de interesses, de belevingswerelden en de voorkeuren van al onze leerlingen uniek zijn. Op al deze verschillende interesses in voorkeuren klassikaal inspelen, is haast onmogelijk. Daarom vinden wij het vormgeven van het eigen leerproces door leerlingen van pedagogisch én praktisch belang.

In onze huidige maatschappij heeft een mens vele mogelijkheden om zichzelf verder te ontwikkelen. Het kunnen maken en afwegen van keuzes, het kunnen reflecteren op die gemaakte keuzes en het kunnen aanpassen van gedrag, zijn volgens ons enkele van de belangrijkste vaardigheden die we bij onze leerlingen verder willen ontwikkelen.

Onze hierbovenstaande overtuigingen geven wij op de volgende manieren concreet vorm:

Groep 1 en 2: De leerkracht schenkt de leerlingen al snel vertrouwen als het gaat om het maken van keuzes, het werken op een 'eigen manier' en het uitvoeren van opdrachten buiten de groep. De leerkracht geeft verantwoordelijkheid (en daarmee eigenaarschap) door afspraken en regels samen met de kinderen op te stellen, door te stimuleren dat kinderen serieus op de gang/ in het speellokaal en groep 2 ook in het hoeklokaal werken (soms zonder toezicht) en door kinderen zelf hun werk te laten plannen (weektaak). Verantwoording vraagt de leerkracht door de leerlingen te bevragen op gedrag, door kinderen te vragen wat zij ervan vinden/ hoe het nog beter kan, door kinderen taken toe te vertrouwen en tenslotte door kinderen te laten meedenken over hoe het kan.

Groep 3 en 4: Als groep 1 en 2. Het kiezen van werkplekken wordt in groep 3 en 4 uitgebreid. Bij zelfstandige verwerkingen, kunnen de leerlingen zelf kiezen waar ze werken (hoewel dit in de buurt van de groep plaatsvindt). De leerkracht leert kinderen om vanaf groep 3 hun eigen werk na te kijken en om keuzewerk in te plannen op hun weektaak. *(Door de methodes die wij gebruiken voor taal en rekenen, is er weinig variatie in taakhoud terug te vinden op onze weektaak. Onze leerlingen weten echter individueel welke opdrachten zij moeten maken om de gestelde leerdoelen te bereiken.)*

Groep 5 en 6: Als groep 3 en 4. Daarnaast wordt het inplannen van (keuze)taken op de weektaak uitgebreid. In de weken na een taal-, reken- of spellingtoets plannen kinderen bijvoorbeeld vervolgvacatures naar aanleiding van het toetsresultaat. De leerkracht laat de kinderen meerdere taken zelfstandig nakijken en geeft kinderen inspraak in het al dan niet volgen van instructie. De leerkracht geeft de leerlingen verantwoordelijkheid voor de opbrengst van het leren.

Groep 7 en 8: Als groep 5 en 6.

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van hun leerlingen (*leerlijn: verantwoordelijkheid/ vrijheid*) door deze aan het eind van groep 2, 4, 6 en 8 in een groepsmap te beoordelen.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen corrigeren zelf waar mogelijk. De leerkrachten stellen vragen, op basis waarvan het kind zelf conclusies trekt en zijn werk inricht/bijstelt. Leerlingen bevestigen wat het team in haar evaluatie stelt t.a.v. kiezen werkplek, volgen van instructie.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Omdat we een kleine school zijn met slechts 4 combinatiegroepen, werken en ontspannen de leerkrachten, de directeur en het onderwijsondersteunend personeel vaak samen. Dat doen we bijvoorbeeld tijdens de 'koffie' pauze, de middagpauze, de vergaderingen, de commissiebijeenkomsten en de klasoverstijgende projecten. Door met elkaar te blijven praten en regelmatig vakken/ methodes en activiteiten te evalueren, informeren en activeren collega's elkaar. Wat ons allen dichtert bij elkaar brengt, is onze gedeelde passie voor 'goed' onderwijs.

Om de organisatie soepel te laten verlopen, maken we regelmatig afspraken die geborgd worden en vervolgens zo goed mogelijk worden nageleefd. Door de open cultuur wordt er op een effectieve manier met elkaar samengewerkt. Ondanks volle agenda's en eigen prioriteiten staan alle collega's open voor feedback.

Naar de leerlingen toe ervaren wij allen sterk een gedeelde verantwoordelijkheid. Graag vormen wij samen een blijvend ontwikkelende en lerende organisatie die onszelf, maar vooral de leerlingen, verder blijft brengen. Deze ontwikkeling gaat verder dan de basisvakken. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen naast het opdoen van de noodzakelijke kennis van deze vakken een bredere ontwikkeling doormaken. Om deze reden besteden we ook veel aandacht aan de andere vakken. Sinds dit jaar staat bijvoorbeeld bij alle groepen Engels op het lesprogramma en doen de leerlingen mee aan een pilot van Kunstwijs (cultuureducatie).

De groepsleerkrachten hebben ten slotte veel vrijheden en verantwoordelijkheden in hun eigen klas. In ons team wordt dit in het algemeen als zeer prettig ervaren, al is het aangeven van persoonlijke grenzen niet altijd even gemakkelijk. Voor iedereen is er de ruimte om persoonlijke voorkeuren of opleidingswensen bespreekbaar te maken met de collega's of de directeur.

bevindingen visitatieteam

Vanuit het team wordt bevestigd dat de communicatielijnen erg kort zijn, dat afspraken worden nagekomen en geborgd. Er zijn daarnaast ook mogelijkheden om eigen initiatieven te ontplooiën, zoals een proeftuin met de keuzekast.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Onze leerlingen weten dat wij, hun leerkrachten, een grote waarde hechten aan de inbreng die zij hebben in lessen en groepsprocessen. Ze weten echter ook dat wij verwachten dat zij meedenken over hun eigen leerproces(sen). De leerlingen leren al vlug dat ze veel meer kunnen dan ze denken.

De leerling begrijpt dat hij of zij eerst zelf (of met een maatje) probeert om een probleem op te lossen. Als het dan echt niet wil lukken, weet hij of zij dat de leerkracht graag helpt indien deze beschikbaar is. Door het werken met o.a. het teken van uitgestelde aandacht weten de kinderen vanaf groep 1 al hoe ze om hulp moeten vragen en hoe ze anderen kunnen helpen. Dit gebeurt vaak al automatisch, wat echter niet wegneemt dat er door de leerling en de leerkracht geregeld even gereflecteerd wordt of de afspraken gevolgd worden en of er aanpassingen moeten worden gedaan.

Iedere leerling kan op zijn of haar manier omgaan met uitgestelde aandacht. Daar waar dit vanwege andere onderwijsbehoeften moeilijk is, wordt er door de leerling en leerkracht voor aanpassingen gezorgd. Samen zoeken ze een manier waarop ook deze leerling leert omgaan met uitgestelde aandacht.

Kinderen zien vragen om hulp niet als zwakte of als een gemakkelijke manier om aan een antwoord te komen, maar als één van hun oplossingsstrategieën. Het bieden van hulp aan andere kinderen (en leerkrachten) zien kinderen als een deel van hun verantwoordelijkheid in het groepsproces.

Gedurende de week (weken) werken de leerlingen met leerdoelen. Die leerdoelen zien de leerlingen van groep 3 t/m 8 op de weektaak en op het bord. De leerlingen van groep 1 en 2 horen het van de leerkracht.

Ze horen de leerdoelen van hun leerkracht en krijgen, indien nodig, instructie over hoe het leerdoel behaald kan worden. (Voor/) Na de instructie is het aan de leerling om de verwerking op zijn of haar eigen manier te doen. Dat kan gebeuren door met een maatje te werken, door op een stille plek te gaan zitten, door te beslissen of hij of zij de * en **opdrachten of de ** en ***opdrachten gaat maken et cetera.

Minimaal 3 maal per jaar gaat de leerling met de leerkracht in gesprek over welke doelen de leerling deze periode stelt, wat zijn of haar onderwijsbehoefte zijn, wat de leerling van zichzelf vraagt en welke begeleiding nodig is van de leerkracht. De leerling beoordeelt of de leerkracht de afspraken nakomt en reflecteert gedurende de duur van een periode op zijn of haar eigen vooruitgang.

In groep 3 wordt in het begin alles voor de kinderen nagekeken. Onder begeleiding van de leerkracht kijkt de leerling echter al snel een zelfgemaakt dictee na. Vervolgens kijkt de leerling onder begeleiding van de leerkracht verschillende opdrachten zelf na. De leerling weet dat nakijken belangrijk is om te kunnen controleren of het doel is behaald.

Vanaf groep 4 kijkt de leerling zelfstandig het spelling- en rekenwerk na. Onder begeleiding van de leerkracht kan de leerling gemaakte fouten verbeteren.

In groep 5 t/m 8 is het zelfstandig nakijken van rekenen, taal, spelling en zaakvakken verplicht als dit staat aangegeven op de weektaak. Dit komt er op neer dat het nakijken van spelling en rekenen altijd verplicht is (m.u.v. de lessen 5,10,15,20 en 25 van rekenen), en taal en de zaakvakken afhankelijk van de opdrachten.

In groep 5 en 6 wordt veel aandacht besteed aan het nakijkproces: Waarom kijk je zelf na? Begrijpt de leerling wat er mis ging? Wat doet de leerling als er fouten zijn gemaakt? Kan de leerling aangeven in hoeverre hij of zij het leerdoel heeft behaald? Onderneemt de leerling actie als het fouten heeft gemaakt? Et cetera. Samen met de leerkracht wordt een kritische nakijkhouding aangeleerd.

Dit wordt in groep 7-8 voortgezet en uitgebouwd.

bevindingen visitatieteam

Vanuit het gebruikte IGDI-model is het mogelijk om met de leerling gericht te reflecteren op het doel, vervolgens te kijken wat de logische vervolgstap is. Zelf-correctie is onderdeel van het geheel van maatregelen om zelfstandigheid te bevorderen.

Er is naast het gesprek met de leerlingenraad een gesprek georganiseerd met leerlingen uit 3 tot en met 8 over hun rapport/ wijze van verantwoording afleggen aan zichzelf, ouders en leerkracht.

Dit rapport komt in de hogere groepen tot stand aan de hand van een reflectie-cirkel met o.a. daltonitems.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Omdat wij kinderen willen voorbereiden op (/en helpen bij) hun deelname aan de maatschappij, nemen we de kinderen zo weinig mogelijk taken uit handen. Voor elke groep en elke klas kunnen dat verschillende taken zijn, waardoor de leerkracht actief blijft onderzoeken wat zijn of haar leerlingen aankunnen.

De leerkrachten gebruiken bij het overdragen van taken aan hun leerlingen leerlijnen uit de beleidsplannen.

Op school zijn schoolbrede afspraken gemaakt over waar, wanneer en hoe kinderen zelfstandig kunnen werken. Hulpmiddelen als een geluidsmeter, blokjes en een time-timer bieden de leerling en leerkracht structuur en duidelijkheid. Ze worden dan ook in alle groepen gebruikt.

Leerkrachten van groep 1 t/m 3 maken de afspraken duidelijk door ze te modelen, door hun leerlingen op de afspraken te wijzen en door regelmatig te evalueren. De leerkrachten van groep 4 t/m 8 gebruiken ook stappenplannen en handelingswijzers om kinderen de gewenste zelfstandigheid aan te leren.

Door in gesprek te gaan met de leerlingen en door op de door hen gestelde doelen te reflecteren, biedt de leerkracht de leerlingen ruimte om eigen initiatieven te nemen en tonen.

De leerlingen van groep 5 t/m 8 krijgen ruimte om hun eigen leerdoelen te formuleren op de weektaak. Er is wekelijks tijd ingeroosterd om deze eigen doelen te kunnen behalen. De leerkracht helpt zijn of haar leerlingen om passende doelen op te stellen en reflecteert met de leerlingen op de gestelde doelen.

bevindingen visitatieteam

De daltoncoördinator heeft een reflectieposter ontwikkeld voor de hele school. Zij overweegt deze te vertalen naar een leerling-reflectieposter.

In elk lokaal zijn handelingswijzers of is waargenomen dat de leerling naar zichzelf wordt terugverwezen om te komen tot een antwoord op zijn vraag. Dit met het oog op zelfstandigheid/ keuzes maken.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Omdat we een kleine school zijn, hebben de leerkrachten de ruimte om hun onderwijs een eigen kleur te geven. Hierbij zorgt het kleine team voor korte lijntjes, die op hun beurt weer zorgen voor een doorgaande lijn in het onderwijsaanbod.

De initiatieven die leerkrachten nemen in hun eigen groepen, worden onder andere besproken in de teamvergaderingen tijdens de evaluatiemomenten. Een succesvol initiatief kan leiden tot verdere implementatie in andere groepen. Daarnaast hebben leerkrachten ook de gelegenheid om gebruik te maken van interne en externe collegiale consultatie om zo ook bij een ander mee te kijken.

Ook scholing behoort tot de mogelijkheden.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten bevestigen dat collegiale consultatie en scholing worden gestimuleerd.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Veel leerlingen werken uit zichzelf al graag samen met andere kinderen. In groep 1, 2 en 3 start de leerkracht echter het aanleren van samenwerkingsvaardigheden. De leerlingen leren fysieke en taalkundige omgangsvormen toepassen. Ook leren ze problemen en conflicten op een prettige manier oplossen. Het initiële aanleren van deze vaardigheden vindt plaats d.m.v. leerkrachtgedrag. De leerkracht modelt dagelijks het samenwerken en oplossingsgericht werken/ denken.

In groep 1 t/m 8 kan de leerling (al dan niet in opdracht van de leerkracht) deelnemen aan verschillende coöperatieve werkvormen. Hierbij is, kort gezegd, de leerling zich bewust van het feit dat zijn eigen inbreng belangrijk is voor het eindresultaat. Samen met de leerkracht ontwikkelt de leerling vaardigheden die hem of haar helpen om steeds prettiger en efficiënter samen te werken. De leerling weet dat deze vaardigheden beschreven staan op de werkkaarten voor coöperatieve werkvormen.

De leerling kan in een tweetal of een groepje verschillende taken vervullen. Hij of zij weet dat deze taken staan beschreven op de taakkaarten.

Gedurende het jaar werken onze leerlingen niet alleen samen met hun klasgenoten, maar tijdens sportdagen en themaochtenden (bijvoorbeeld van verkeer, tutorlezen en Groei en Bloei) ook met leerlingen van andere groepen. Op deze momenten is het belangrijk dat ze naar elkaar kunnen luisteren en dat ze elkaar kunnen helpen. Iets wat ook heel belangrijk is, is dat ze hun grenzen op tijd en op een rustige manier kunnen aangeven. Zo kunnen de kinderen er samen een fijne en leerzame dag van maken.

bevindingen visitatieteam

We hebben een aantal vormen van samen werken waargenomen, ook klassenoverstijgend.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

De leerkrachten werken binnen de overlegmomenten en vergaderingen, maar ook dagelijks tijdens informele momenten op een respectvolle wijze samen. In het team is een vrij open aanspreekcultuur en wil men ook van elkaar leren. De leerlingen worden met respect behandeld.

De leerkracht stelt zich ten opzichte van de kinderen steeds meer op als coach en begeleider, hoewel ook de centrale instructie en leiding van de leerkracht van belang blijft.

De taken worden door duopartners samen met elkaar vorm gegeven. Leerlijnen worden teambreed besproken en geborgd. Daarnaast is een eigen inbreng/uitprobeerfase altijd mogelijk. Na zo'n fase volgt een terugkoppeling in een van de overlegmomenten.

De leerkrachten kunnen verschillende vormen van samenwerken toepassen en zetten deze ook in. Ook in studiemomenten met het team wordt er gebruik gemaakt van de coöperatieve werkvormen.

Op onze school is een veilig pedagogisch klimaat de basis van ons onderwijs. De leerkracht is zich ervan bewust dat de groepsvorming niet alleen van groot belang is voor de sfeer in de groep, maar ook voor het effectief kunnen werken aan leeropbrengsten. Daarom werken de leerkrachten met minimaal 3 'groepsplannen gedrag' per jaar. In de plannen staat de fase (/staan de fases) waarin de groep zich op dat moment verkeert centraal.

bevindingen visitatieteam

Er is een rustig, veilig pedagogisch klimaat waar te nemen. Leerlingen worden veelal bevroegd, er is een voortdurende werkhouding bij de leerkrachten. Er is voorspelbaarheid door de onderwijskundige organisatie, wat leidt tot rust om te komen tot plannen en keuzes werkplek etc.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

We zijn natuurlijk een kleine school, maar toch vinden we het feit dat wij al onze leerlingen en medewerkers bij naam kennen en noemen een goede fundering voor het samenwerken en samen leven binnen en rondom onze school.

Leerkrachten en overige medewerkers voelen een gedeelde verantwoordelijkheid voor het onderwijzen van de leerlingen, waardoor er een open aanspreekcultuur heerst. Doordat wij de leerlingen altijd met respect benaderen, ontvangen we dagelijks waardering van de kinderen. In deze open leercultuur voelen leerlingen en leerkrachten zich niet bezwaard om fouten te maken en wordt er voor elk probleem (gezamenlijk) gezocht naar een passende oplossing.

Sinds twee jaar verwoordt de leerlingenraad officieel de wensen, opmerkingen en vragen van de leerlingen naar de directie toe. De directie neemt deze serieus en onderneemt actie indien dat wenselijk is. De terugkoppeling naar de klas verloopt via de leden.

De leden van de leerlingenraad worden door hun klasgenoten gekozen (vanaf groep 5).

bevindingen visitatieteam

De leerlingenraad voelt zich serieus genomen. Zij worden bij heel uiteenlopende – ook onderwijskundige- zaken om advies gevraagd. Zij zijn heel enthousiast over hun school en kunnen heel veel zaken noemen waarin de Ariënschool een bijzondere school is. Zij voelen zich partner, dit is ook het beeld wat uit de individuele gesprekken met leerlingen naar voren komt.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Wij onderwijzen in de overtuiging dat leerlingen leren door het opdoen van ervaringen en het maken van fouten. Dat betekent dat onze leerlingen de ruimte moeten krijgen om ervaringen op te doen en om fouten te durven maken. De leerling wéét dat hij of zij fouten mag maken, maar weet vervolgens ook dat er dan even nagedacht moet worden. Wat ging er mis? Hoe kan ik het anders doen? Dit zijn vragen die kinderen vanaf groep 1 en 2 kunnen beantwoorden, alhoewel de hulp van een leerkracht hierbij in het begin (maar bij sommige kinderen ook later nog) vaak nodig is.

Van groep 1 t/m 8 weet de leerling dat hij of zij een aandeel heeft in het groepsproces. Eventueel samen met de leerkracht, kan een leerling reflecteren op zijn of haar eigen gedrag en dat van anderen. Waarom word ik hier boos om? Waarom zou een ander zo reageren? Wat kan ik anders doen? Dit zijn vragen die de leerlingen individueel of samen met een leerkracht kunnen beantwoorden.

Van groep 1 t/m 8 werken de kinderen met een weekplanning. De leerling weet dat hij of zij verantwoordelijk is voor deze planning en kan daarom vanaf groep 1 om hulp vragen indien dat nodig is.

Alhoewel leerlingen vanaf groep 1 oplossingen voor problemen kunnen bedenken en toepassen, kan de leerling vanaf groep 5 ook zelf manieren bedenken voor het verbeteren van fouten in het leerwerk.

Bij het maken van werkstukken en het houden van spreekbeurten, maken de leerlingen vanaf groep 5 gebruik van zelfreflectie en reflectie van klasgenoten. Leerlingen beoordelen eerst hun eigen werkstuk aan de hand van een formulier, waarna ze vervolgens een klasgenoot om feedback vragen. De leerkracht beoordeelt pas als laatste.

De spreekbeurt (n.a.v. het werkstuk) wordt voor een groot gedeelte beoordeeld door klasgenoten, waarbij de leerkracht in groep 5 en 6 nog een leidende rol speelt.

3 Keer per jaar reflecteren alle leerlingen tijdens een gesprek met de leerkracht op de afgelopen periode en wordt er een plan voor de komende periode gemaakt. Ter voorbereiding op dit gesprek, vullen de leerlingen van groep 5 t/m 8 een formulier in met reflectievragen en beoordelen ze zichzelf op het KINDrapport.

De leerkrachten van groep 1 t/m 4 vullen het formulier al pratend met de leerling in, waarna ze dit later bespreken met de ouders tijdens het rapportgesprek.

De leerlingen van groep 5 t/m 8 nemen sinds schooljaar 2015/2016 zelf ook deel aan de rapportgesprekken met hun ouders en leerkracht(en). In deze gesprekken verwoorden zij aan hun ouders hoe het met ze gaat en wat de plannen voor de komende periode zijn.

bevindingen visitatieteam

In de wijze van verantwoorden- zie hierboven- heeft de leerling een actieve rol. Hij/zij reflecteert, overlegt met leerkracht, stelt het kind-rapport op en legt verantwoording af in de gesprekken met zijn/haar ouder.

De reflectie-cirkel is een pracht middel hiertoe. Leerlingen zijn zelf enthousiast.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Om de leerlingen inzicht te geven in onder andere hun sterke punten, zwakke punten, foutjes, vooruitgang, stilstaande ontwikkeling, achteruitgang en succes-ervaringen, reflecteren we dagelijks op het leerproduct en –proces. Dit kan individueel door als leerkracht vragen te stellen aan de leerling. De reflectieposter, die in elke groep hangt, heeft hiervoor vele voorbeeldvragen.

In de groep kan worden gereflecteerd voordat er wordt gewerkt, tijdens het werken en ter afsluiting. Vaak vragen we voor het werken hoe er het best gewerkt zou kunnen worden, er kunnen dan bijvoorbeeld tips worden uitgewisseld. Tijdens het werken reflecteren we vervolgens bijvoorbeeld om de taakgerichtheid en het geluidsniveau bij te kunnen stellen. Ten slotte wordt er na het werk veelal gereflecteerd op het lesdoel.

Een manier van reflecteren met de groep is het doorgeven van de reflectiebal.

Om het effect van onze instructie of onze begeleiding te kunnen inschatten, vragen we af en toe aan onze leerlingen om ons te beoordelen of om ons tips te geven. In het de 10-minutengesprekken wordt aan de leerlingen gevraagd om feedback aan de leerkracht(en) te geven. Omdat we weten dat leerlingen dit weleens moeilijk vinden, geeft de leerkracht duidelijk aan dat dit op prijs wordt gesteld omdat we er dan van kunnen leren.

In het begin van het schooljaar stelt de leerkracht een eigen POP op. In het plan gedrag geeft de leerkracht zijn of haar eigen onderwijsbehoefte aan t.a.v. het proces in de groep. Door ook jaarlijks de quickscan in te vullen, krijgt de leerkracht inzicht in zijn/ haar eigen ontwikkeling. Tijdens overlegmomenten, gesprekken met ib en dir en door gesprekken met elkaar of collegiale consultatie wordt de leerkracht in staat gesteld om kritisch naar het eigen werk te kijken. “Feedback” van anderen wordt dan gebruikt om verder te komen in het eigen ontwikkelingsproces.

bevindingen visitatieteam

Middels het systeem van POP's, quickscan en observaties geven leerkrachten aan zich te professionaliseren. Ze leren samen.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Zoals bij de indicatoren op leraarniveau staat beschreven, stimuleert de school leraren om van elkaar te leren.

Het is de keuze van de schoolleiding om leraren zelf in te laten vullen hoe zij hier vorm aan willen geven.

Voor de leerlijn reflectie verwijzen we graag naar ons beleidsplan.

bevindingen visitatieteam

Eén en ander wordt bevestigd door het team.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Leerlingen denken af en toe dat ze beter zouden moeten zijn dan ze 'zijn.' Ze weten echter dat ze van ons mogen zijn wie ze zijn, maar dat we wel van ze verwachten dat ze hun best doen om zichzelf verder te ontwikkelen.

Elke leerling weet dat niet iedereen hetzelfde werk maakt om een doel te behalen. De leerling weet zelf welke opdrachten hij of zij moet maken om het leerdoel te kunnen behalen. Voor de methode Alles Telt staan de te maken opgaven in principe vooraf vast (in overleg is natuurlijk iets anders ook mogelijk). Voor de methode Taal Actief bepaalt het resultaat van de instapopdracht de te maken vervolgoopdrachten.

Wat betreft de dagplanning, kan de leerling vanaf groep 1 aan de muur en vanaf groep 3 op het bord zien wat er (wanneer) gaat gebeuren.

Vanaf groep 5 kan de leerling op meerdere momenten ook zelf zijn tijd indelen. Zo kan hij of zij beslissen wat voor hem of haar de meest gunstige werkvolgorde is. Samen met de leerkracht leert de leerling om zo effectief mogelijk te plannen/ werken (bijvoorbeeld door te reflecteren op het heen en weer lopen versus het meenemen van al het werk in één keer).

Door te reflecteren op de hoeveelheid gemaakt werk, de kwaliteit van het gemaakte werk en de keuze van werkplekken leert de leerling hoe hij of zij het best leert: met een maatje, op een stille werkplek etc.

bevindingen visitatieteam

De waargenomen lessen waren allen min of meer effectief in tijd en doelmatigheid. Er is een snelle loop uit het lokaal, naar andere werkplekken, instructietafel etc. Instructie nog relatief lang.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Voor leerkrachten is het volgens ons van groot belang om effectief om te kunnen gaan met tijd, ruimte en middelen, aan beide wil immers nog weleens een gebrek ontstaan. Wij proberen telkens onze prioriteiten helder te krijgen en er vervolgens duidelijke (geborgde) afspraken over te maken die voor elke leerkracht helder zijn. Op deze manier zorgen we voor rust in onze organisatie.

De leerkrachten zijn betrokken bij het opstellen van de beleidsplannen, waardoor de hierin gestelde doelen door het team worden gedragen. De leerkracht beslist grotendeels zelf hoe hij of zij aan de leerdoelen werkt. Door met collega's te reflecteren op de vooruitgang (tijdens evaluatiemomenten en tussendoor) kunnen eventuele problemen (samen) opgelost worden. De leerdoelen die de leerkracht zichzelf stelt in zijn of haar POP (al dan niet gebaseerd op de Cadenza score), worden gedurende het schooljaar behaald. Daar waar dat proces niet goed verloopt kan gebruik worden gemaakt van een maatje of coach. Aan het eind van het schooljaar blik de leerkracht met de directie terug op zijn of haar leerproces.

In de groep zorgt de leerkracht voor een efficiënt gebruik van zijn of haar lestijd, door op een lange termijn te plannen, de leerdoelen helder te hebben en goed te evalueren. Door zijn of haar leerlingen vaardigheden aan te leren die het mogelijk maken om ze zelfstandig te laten werken, creëert de leerkracht ruimte voor observaties, preteaching en verlengde instructie.

Omdat een klassikale instructie niet meer effectief is als het te lang duurt of als niet elke leerling zich aangesproken voelt, geven we interactieve instructies waarbij we rekening houden met minimaal 3 verschillende niveaus.

De leerkracht zorgt ervoor dat het lesdoel duidelijk wordt benoemd en geëvalueerd. Door uit te gaan van de leef- en belevingswereld van de leerlingen en het gebruik van coöperatieve werkvormen tijdens de instructie, houdt de leerkracht de leerlingen gemotiveerd en actief betrokken bij het lesdoel. Na de instructie zorgt een zelfstandige verwerking voor een afwisseling van leeractiviteit.

De leerkracht reflecteert regelmatig met de leerlingen op de te behalen lesdoelen, waarbij hij of zij probeert om de leerlingen het beste uit zichzelf te laten halen. Te moeilijke of makkelijke taken kunnen daarbij in overleg worden aangepast, zodat de leerling alsnog het lesdoel weet te bereiken of zich juist wat meer uitgedaagd voelt.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen herkennen dat er overlegd wordt over hun werkwijze en resultaten. De taakbrief is doelmatig ingedeeld en biedt mogelijkheden tot nog meer differentiatie.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Om aan zowel de door onszelf, de door de samenleving als de door de regering gestelde doelen te voldoen is het van belang om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de tijd, de ruimte en de middelen die we hebben.

We doen dit door zo doelmatig mogelijk te werken. Aan het begin van het schooljaar staan vergadermomenten, studiedagen en inlevermomenten al vast.

De door het team opgestelde afspraken en leerlijnen staan beschreven in de beleidsplannen en het daltonboek en zorgen (samen met de gebruikte lesmethodes) voor een doorgaande lijn van groep 1 naar groep 8. Hierdoor kunnen de leerlingen steeds efficiënter leren en werken.

Voor leerlingen die de gestelde leerdoelen niet halen, zoekt de leerkracht eventueel met ondersteuning van externe experts naar oplossingen en aanpassingen die de leerling in staat stellen om alsnog goed te functioneren in de groep.

Hoogbegaafde leerlingen krijgen extra begeleiding en uitdaging in de plusgroep.

Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen vindt plaats door middel van het afnemen van methodegebonden toetsen, methodeonafhankelijke toetsen of door observaties.

Het volgen van de ontwikkeling van de daltonkernwaarden vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking gebeurt door middel van het invullen van een checklist (aan het eind van groep 2, 4, 6 en 8) door de leerkracht.

Aan de hand van de prestaties van de leerlingen analyseren de leerkracht en directie het effect van het gegeven onderwijs.

Om de daltoncompetenties van de leerkrachten te blijven ontwikkelen, vinden er jaarlijks observaties plaats aan de hand van een checklist.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten geven aan cyclisch te werken aan de zorg van de leerling en de groep. De leerlijnen worden gecheckt, dit is in de rapportage van de leerling terug te vinden.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Ons onderwijs wordt uitgebreid beschreven in ons daltonboek. Dit is voor ons een werkdocument waaraan de aanpassingen die wij gedurende het jaar doen zo snel mogelijk worden toegevoegd. Op deze manier blijft het namelijk een actueel document die de reële situatie weergeeft. Het is een naslagwerk voor leerkrachten en een heldere uiteenzetting van ons onderwijs voor eenieder die daarin is geïnteresseerd.

Van nieuwe leerkrachten verwachten wij dat ze in het bezit zijn van een daltoncertificaat of dat ze de opleiding na hun aanstelling zullen gaan volgen.

De daltoncoördinator neemt deel aan de DON-bijeenkomsten van Saxion Deventer, waarna zij haar collega's informeert en enthousiasmeert over/ voor nieuwe ontwikkelingen of praktische toepasbaarheden.

Onze daltonontwikkeling staat meerdere malen per jaar op de agenda. Tijdens vrijwel iedere vergadering is er daarnaast een "daltonmoment" waarin collega's elkaar informeren over nieuwe ontwikkelingen of ideeën.

De directie en de daltoncoördinator sturen de daltonontwikkeling van onze school aan, maar ondervinden hierbij veel steun dankzij de intrinsieke motivatie van de overige leerkrachten.

Ouders en leerlingen dragen natuurlijk ook bij aan onze schoolontwikkeling.

Iedere 2 jaar is er een uitgebreid TVO. Daarnaast is het een onderwerp dat wordt besproken in onze onderwijscafés en ouderavonden. Ten slotte wordt de daltonontwikkeling besproken tijdens bijeenkomsten van de leerlingenraad.

De stichting waarvan onze school deel uitmaakt, accepteert en waardeert onze daltonontwikkelingen. Omdat we de enige daltonschool binnen onze stichting zijn, is het belangrijk dat wij zelf onze, soms 'unieke,' wensen aangeven bij het schoolbestuur.

Het team staat gezamenlijk voor de daltonidentiteit van onze school, die we mede uitdragen door ons logo (welke op de website helaas nog niet direct te zien is), onze website, onze folders, onze schoolgids e.d.

Ook ons schoolgebouw draagt onze daltonidentiteit uit. Binnen in het gebouw zijn diverse ruimten waar kan worden gewerkt. Een materialenhok is inmiddels een stille ruimte geworden en ook de vensterbanken in de gang zijn inmiddels als werkplekken ingericht.

Sinds dit jaar is daarnaast het schoolplein belijnd, waardoor er plekken zijn gecreëerd voor verschillende spelsoorten die kinderen onder begeleiding van leerlingcoaches zelfstandig kunnen spelen.

bevindingen visitatieteam

Het team geeft enthousiast vorm aan het onderwijs. Zij willen de dalton-pijlers inzetten met het oog om hun kindvisie en leervisie te verdiepen.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Wij beseffen dat het daltonboek en dit verslag een weergave zijn van de actuele situatie en niet van de groei die we doorgemaakt hebben om hier te komen. Dit lichten we tijdens de visitatie, indien nodig, graag toe.

Uit de gesprekken met leerlingen

Leerlingenraad.

Zij noemen heel makkelijk onderdelen als reflectie, instructie, plannen. Zij zijn ambassadeurs voor hun school, ze noemen als positief: eigen orkest, Bewegwijs, tutorlezen, eigen moestuin, kunstwijs, extra uitleg, vrij spelen, dalton, klein; dus meer aandacht, overal mogen werken, ruzies worden meteen behandeld, plusgroep, zelfstandig leren werken en de plusgroep.

De leerlingenraad voelt zich sterk betrokken bij veel onderdelen van de Ariënschool, er wordt appél gedaan op wat ze in huis hebben. Ze sturen zelf brieven, vragen subsidie aan, presenteren bij de Rabobank, maken keuzes na overleg met hun groep en de directeur.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

De daltoncoördinator is zeer bevlogen en steunt vanuit enthousiasme haar collega's. Collega's waarderen de structuur en de betrouwbaarheid van de huidige manier van werken met elkaar.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

De directeur en de daltoncoördinator geven aan dat het team een moeilijke periode heeft gekend. In de periode zonder directeur is mevrouw Lassche als intern begeleider en daltoncoördinator gevraagd de functie waar te nemen. Na verloop van tijd werd haar gevraagd directeur te worden van de Ariënschool.

De huidige directeur stopt per 1 augustus 2016 op deze school. Zij heeft een andere directeursfunctie aanvaard binnen de Stichting. Momenteel is de procedure gaande om te komen tot benoeming van een meerschools directeur. Er is alle vertrouwen dat er een directeur wordt benoemd.

Gezien de grootte van de school en de leerlingenkrimp is er sprake van mogelijke samenvoeging van scholen. Dit kan consequenties hebben voor het daltonconcept. Het zou een kindcentrum kunnen worden waarbij ook andere besturen participeren.

Uit de gesprekken met ouders

De groep ouders is zowel georganiseerd (MR) als niet georganiseerd. Allen zijn zeer positief over de school.

Zij noemen dalton als een meerwaarde voor zowel de thuissituatie (zelfstandigheid) als voor de stap naar het voortgezet onderwijs (plannedrag, reflecteren).

Daarnaast ervaren zij de kleinschaligheid van de school als positief voor de bekendheid met het kind en elkaar. Er zijn korte lijnen, waarbij de ouders zich betrokken voelen bij de ontwikkeling van hun kind en de school middels de Nieuwsbrief, de doorgemaakte weektaak etc.

Ouders vinden zaken als Beweegwijs en Tutorlezen bevorderlijk voor de onderlinge verantwoordelijkheid van de leerlingen.

Het team is ondernemend, ze zijn altijd aanwezig bij buurtactiviteiten of zelfs de organisator hiervan.

Zijn positief over het kindrapport.

Er is aandacht voor meer- en minderkunners.

De school is transparant over de totale gang van zaken en over de eindopbrengsten. Neemt de MR mee in de ontwikkelingen en voornemens van de school.

Zij willen aanreiken dat zij het heel jammer vinden dat Melanie Lassche vertrekt als directeur. Zij hebben respect voor haar aanpak en inzet.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Pieter Jan Bühler

De Stichting zoekt momenteel een directeur voor de 2 scholen in Neede. Zij zoeken iemand met affiniteit met Dalton. Mogelijkerwijs worden deze scholen op langere termijn 1 school met 1 locatie en 1 concept.

Gezien het feit dat er een geringere ambulante vanuit de directeur zal worden gerealiseerd wordt door het visitatieteam gevraagd naar ambulantie voor de dalton-coördinator om het stevige daltonconcept te borgen.

De bestuurder geeft aan hiertoe enige ruimte te zien.

De bestuurder geeft aan dat de Ariënschool onderdeel is van een financieel gezond bestuur; ter illustratie: de stichting houdt de verhouding aan 1 leerkracht op 25 leerlingen.

De heer Bühler geeft aan dat het team tijdens een moeilijke periode zich niet alleen staande heeft weten te houden, maar zich ook prachtig ontwikkelt.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	Gezien het hoge daltonniveau van de leerlingen en leerkrachten is het mogelijk de stap te zetten naar verdere inbreng van de leerling op eigen leerproces in het keuzewerk, maar terdege ook in vormgeving reguliere lessen en werkvormen. Concreet: laat de leerling zijn eigen (week)-taak samenstellen uit het door de leerkracht opgestelde periode-overzicht.

slotopmerkingen

Alle 4 aanbevelingen zijn ruimschoots terug te vinden in de dagelijkse praktijk, ze zijn geëvalueerd door het team, vertaald in de taakbrief, bekend bij leerling en ouders.
Complimenten!

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij, het team van de Dr. Ariëns Daltonschoon, zijn erg verheugd met de positieve bevindingen van de beide visiteurs.
In de 5 jaar tussen de eerste licentieverlening en de afgelopen visitatie hebben we veel energie gestoken in het, voor ons idee, zo goed mogelijk vormgeven van ons dalton-onderwijs. We hebben samen ideeën opgedaan, samen plannen bedacht, gewikt en gewogen, geëxperimenteerd, beleid ingevoerd en beleid weer bijgeschaafd. Kortom: we hebben flink wat energie in ons onderwijs gestoken.
Het is dan ook prachtig en tegelijkertijd toch nog onverwacht dat we zoveel waardering voor ons werk kregen tijdens de visitatie. Met zoveel lovende woorden durven wij de uitdaging die de visiteurs ons geven wel aan te gaan!
We zijn weer een heel prettige ervaring rijker.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Gezien het hoge daltonniveau van de leerlingen en leerkrachten is het mogelijk de stap te zetten naar verdere inbreng van de leerling op eigen leerproces in het keuzewerk, maar terdege ook in vormgeving reguliere lessen en werkvormen. Concreet: laat de leerling zijn eigen (week)-taak samenstellen uit het door de leerkracht opgestelde periode-overzicht.
actie	Oriënteren op de mogelijkheden. In het schooljaar 2016-2017 zullen de teamleden van onze school zich oriënteren op de mogelijkheden binnen het zelfstandig opstellen van taakwerk door leerlingen. Experimenteren in (buiten) de klas en uitwisselen van ervaringen. In schooljaar 2017-2018 experimenteren leerkrachten met de opgedane ervaringen. Wat werkt voor hen? Zou dit voor de hele school werken? Tijdens de teamvergaderingen worden ervaringen gedeeld. Beleid opstellen. In schooljaar 2018-2019 worden de ervaringen uit de klassen vertaald naar een algemeen beleid.
uitvoerenden	Team Dr. Ariëns Daltonschoon
tijdvak	Augustus 2016 – Juli 2019
scholing/ externe ondersteuning	Er wordt om advies gevraagd tijdens de DOP-bijeenkomsten van Saxion Deventer. Teamleden doen ervaring op d.m.v. collegiale consultatie bij scholen die al verder zijn met deze manier van werken.
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.